МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор із науково-педагогічної роботи
_____Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Риторика, техніки антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога

Rhetoric, anti-crisis communication techniques, and self-regulation of the teacher's emotional state

рівень вищої освіти другий (магістерський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Риторика, техніки антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога» для студентів усіх спеціальностей.

«03» жовтня 2025 р. 17 с.

Розробник: Трифонова Олена Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Риторика, техніки антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога»* розглянуто на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол № 3 від «08» жовтня 2025 р.

Завідувач кафедри *Олена Трифонова*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Риторика, техніки антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога»* розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського
Протокол № 1 від «14» жовтня 2025 р.

Голова *Людмила Хрящевська*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«Риторика, техніки антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога»* погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу *Андрій Лабарткава*

Робочу програму навчальної дисципліни *«Риторика, техніки антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога»* затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 8 від «29» жовтня 2025 р.

Голова НМР НУК *Сергій Слободян*

© НУК, 2025
© Трифонова О. С. 2025

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 7
6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування 11
7. Форми поточного та підсумкового контролю 11
8. Критерії оцінювання результатів навчання 14
9. Засоби навчання.... 14
10. Рекомендовані джерела інформації 15

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Риторика, техніки антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога» є важливою та актуальною у здобутті другого (магістерського рівня) вищої освіти, адже майбутній педагог повинен бути компетентним у презентуванні власних дослідницьких проєктів на педагогічних радах, круглих столах, конференціях, семінарах тощо. У процесі її вивчення студенти здобувають знання з історії ораторського мистецтва, законів риторики, правил і техніки публічних виступів, ознайомлюються з поняттями: «риторика», «дискурс», «дискурсивна діяльність», «комунікативна поведінка» та ін. Особливе значення в процесі вивчення навчальної дисципліни надається розгляду почуттєво-емоційних, логіко-психологічних прийомів ефективного здійснення дискурсивної діяльності, володінню способами переконання та впливу на слухачів із урахуванням їхніх вікових особливостей, техніками антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога, методами управління власними емоціями з метою збереження психоемоційної рівноваги.

Ключові слова: дискурсивна діяльність, комунікативна культура, мистецтво слова, риторика, саморегуляція емоційного стану педагога, техніка мовлення, техніки антикризових комунікацій.

Abstract

The academic discipline “Rhetoric, crisis communication techniques, and self-regulation of the emotional state of teachers” is important and relevant for obtaining a second (master's level) higher education, as future teachers must be competent in presenting their own research projects at pedagogical councils, round tables, conferences, seminars, etc. In the course of studying this subject, students acquire knowledge of the history of public speaking, the laws of rhetoric, the rules and techniques of public speaking, and become familiar with the concepts of “rhetoric,” “discourse,” “discursive activity,” “communicative behavior,” etc. Particular importance in the process of studying the academic discipline is given to the consideration of sensory-emotional and logical-psychological techniques for the effective implementation of discursive activity, mastery of methods of persuasion and influence on listeners, taking into account their age characteristics, techniques of crisis communication and self-regulation of the teacher's emotional state, methods of managing one's own emotions in order to maintain psycho-emotional balance.

Keywords: discursive activity, communicative culture, the art of speech, rhetoric, self-regulation of the teacher's emotional state, speech techniques, anti-crisis communication techniques.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Усі галузі знань</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 5</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Електронний адрес РПНД на сайті Університету

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Загальна кількість годин –150</td><td rowspan="8">Усі спеціальності</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекцій</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>0 год.</td><td>0 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2;

самостійної роботи студента – 2</td><td rowspan="6">Освітній рівень:
другий (магістерський)</td><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>138 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: 0 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: ознайомити студентів із риторикою як наукою, історично й суспільно зумовленою системою загальних вимог до комунікативно-мовленнєвої поведінки носія певної культури; навчити вільно користуватися мовленнєвими засобами, жанрами педагогічної риторики в будь-яких комунікативно-ситуативних умовах і передусім у майбутній професійній діяльності; вдосконалити основи майстерності публічного мовлення студентів; сформувати вміння й навички складання текстів виступів різних жанрів; ознайомити з прийомами активізації впливу на увагу слухачів, організації ефективного публічного мовлення в різній аудиторії (діти, батьки, колеги, громадськість); навчити способів переконання та впливу на слухачів із урахуванням їхніх вікових особливостей, технік антикризових комунікацій та саморегуляцій емоційного стану педагога, управління власними емоціями.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумов для вивчення дисципліни немає.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни не передбачає формування та розвиток у студентів програмних результатів навчання через належність дисципліни до категорії вибіркових.

Під час опанування матеріалами курсу студенти матимуть можливість оволодіти такими компетенціями:

І. Загальнопредметні:

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ІІ. Спеціальні (фахові).

КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність із метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.
КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.
КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації у професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Професійно-риторична компетентність як категорія наукового дискурсу

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади риторики

Тема 1. Риторика як мистецтво і наука.

1. Предмет та основні поняття класичної риторики.
2. Сутність понять: «риторика», «педагогічна риторика», «ораторське мистецтво», «красномовство», «оратор».
3. Мовленнєво-риторичний ідеал педагога, його сутність. Закони риторики.

*Література***:** [1], [5], [7].

Тема 2. Історія риторики

1. Формування риторичної особистості у школах Давньої Греції і Давнього Риму.
2. Зародження і розвиток вітчизняної риторики. Видатні оратори Київської Русі
3. Риторика у філософському осмисленні Василя Сухомлинського.
4. Риторика в сучасному українському суспільстві.

*Література***:** [2], [7].

Змістовий модуль 2. Сучасні підходи до формування професійно-риторичної компетентності у процесі фахової підготовки педагога

Тема 1. Культура ораторського мистецтва.

1. Основні роди, види і жанри красномовства.
2. Аналіз і характеристика підходів до формування професійно-риторичної компетентності майбутніх педагогів – діяльнісний, компетентнісний, гуманістичний, особистісно-орієнтований, культурологічний, технологічний, творчий.

*Література***:** [3], [9].

Тема 2. Промова: етапи її проведення.

1. Промова як дослідження. Композиційна схема промови.
2. Техніка промови як демонстрація культури оратора.
3. Тропи і фігури у риториці.

*Література***:** [3], [5].

Змістовий модуль 3. Методичні засади формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів

Тема 1. Форми та засоби розвитку професійно-риторичної компетентності майбутніх педагогів

1. Форми розвитку професійно-риторичної компетентності майбутніх педагогів.
2. Засоби розвитку професійно-риторичної компетентності майбутніх педагогів.

*Література***:** [1], [5], [7].

Тема 2. Традиційні та інноваційні методи формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів.

1. Традиційні та інноваційні методи формування професійного мовлення у студентів.
2. Використання аудіовізуальних та інформаційно-комунікаційних технологій у професійно-мовленнєвій підготовці.
3. Інтерактивні методи навчання (тренінги, сторітелінг, озвучування, моделювання педагогічних ситуацій та ін.).

*Література***:** [3], [4].

Змістовий модуль 4. Теоретико-методичні засади антикризових комунікацій у педагогічній діяльності

Тема 1. Поняття кризи та антикризових комунікацій у педагогічній діяльності.

1. Поняття кризи та антикризових комунікацій.
2. Причини виникнення кризових комунікативних ситуацій у професії педагога.

*Література***:** [6].

Тема 2. Практичне застосування технік антикризової комунікації у професійно-педагогічній діяльності.

1. Функції та принципи антикризових комунікацій.
2. Техніки антикризових комунікацій.

*Література***:** [6], [9].

Змістовий модуль 5. Теоретико-методичні засади емоційної саморегуляції педагога

Тема 1. Поняття емоційної саморегуляції педагога.

1. Поняття емоційної саморегуляції в науковому дискурсі.
2. Здатність до емоційної саморегуляції як важливий компонент у професії педагога.

*Література***:** [4], [10].

Тема 2. Практичне застосування технік саморегуляції емоційного стану педагога.

1. Методи та прийоми емоційного відновлення педагога.
2. Профілактика емоційного вигорання та підтримання психічного благополуччя педагога.

*Література***:** [4], [8], [10].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**
Модуль 1. Професійно-риторична компетентність як категорія наукового дискурсу										
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади риторики										
Тема 1. Риторика як мистецтво і наука	13	2	2	–	9	13	1	0	–	12
Тема 2. Історія риторики	17	4	4	–	9	17	1	0	–	16
Разом за змістовим модулем 1	*30*	*6*	*6*	–	*18*	*30*	*2*	*0*	–	*28*
Усього годин	***30***	***6***	***6***	–	***18***	***30***	***2***	***0***	–	***28***
Змістовий модуль 2. Сучасні підходи до формування професійно-риторичної компетентності у процесі фахової підготовки педагога										
Тема 1. Культура ораторського мистецтва	13	2	2	–	9	15	0	0	–	15
Тема 2. Промова: етапи її проведення	17	4	4	–	9	15	0	0	–	15
Разом за змістовим модулем 2	*30*	*6*	*6*	–	*18*	*30*	*0*	*0*	–	*30*
Усього годин	***30***	***6***	***6***	**–**	***18***	***30***	***0***	***0***	**–**	***30***
Змістовий модуль 3. Методичні засади формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів										
Тема 1. Форми та засоби розвитку професійно-риторичної компетентності майбутніх педагогів	13	2	2	–	9	13	0	1	–	12
Тема 2. Традиційні та інноваційні методи формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів.	17	4	4	–	9	17	0	1	–	16
Разом за змістовим модулем 3	*30*	*6*	*6*	–	***18***	30	*0*	*2*	–	*28*
Усього годин	***30***	***6***	***6***	–	***18***	***30***	***0***	***2***	–	***28***
Змістовий модуль 4. Теоретико-методичні засади антикризових комунікацій у педагогічній діяльності										
Тема 1. Поняття кризи та антикризових комунікацій у педагогічній діяльності	13	2	2	**–**	9	12	1	1	–	10
Тема 2. Практичне застосування технік антикризової	17	4	4	**–**	9	18	1	1	–	16

комунікації у професійно-педагогічній діяльності										
Разом за змістовим модулем 4	*30*	*6*	*6*	*–*	*18*	*30*	*2*	*2*	*–*	*26*
Усього годин	***30***	***6***	***6***	*–*	***18***	***30***	***2***	***2***	*–*	***26***
Змістовий модуль 5. Теоретико-методичні засади емоційної саморегуляції педагога										
Тема 1. Поняття емоційної саморегуляції педагога.	13	2	2	**–**	9	14	2	0	–	12
Тема 2. Практичне застосування технік саморегуляції емоційного стану педагога	17	4	4	**–**	9	16	0	2	–	14
Разом за змістовим модулем 5	*30*	*6*	*6*	*–*	*18*	*30*	*2*	*2*	*–*	*26*
Усього годин	***30***	***6***	***6***	**–**	***18***	***30***	***2***	***2***	**–**	***26***
Разом за курсом	***150***	***30***	***30***	*–*	***90***	***150***	***6***	***6***	*–*	***138***

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Риторика як мистецтво і наука	2	0
2	Історія риторики	4	0
3	Культура ораторського мистецтва	2	0
4	Промова: етапи її проведення	4	0
5	Форми та засоби розвитку професійно-риторичної компетентності майбутніх педагогів	2	1
6	Традиційні та інноваційні методи формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів.	4	1
7	Поняття кризи та антикризових комунікацій у педагогічній діяльності	2	1
8	Практичне застосування технік антикризової комунікації у професійно-педагогічній діяльності	4	1
9	Поняття емоційної саморегуляції педагога.	2	0
10	Практичне застосування технік саморегуляції емоційного стану педагога	4	2
	Разом	*30*	*6*

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- Опрацювання лекційного матеріалу– ***0,5 год. / 1 заняття***;
- підготовка до практичних занять – ***1-2 год. / 1 заняття***;
- підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи – ***9-10 год. / 1 захід***

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Опрацювання лекційного матеріалу	10	50
2	Підготовка до практичних занять	30	38
3	Підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи	50	50
	Разом	90	138

Обов'язкова складова СРС:

1. Написати *промову з теми:*

– «Етичний аспект культури мовлення педагога як необхідна умова його професійного успіху»;

– «Лідерство у професійній діяльності: за чи проти?» (*на вибір*).

2. Записати подкасти на професійну тематику (*на вибір*).

3. Підготувати та презентувати *практичні поради* «Вплив музикотерапії (арт-терапії, медитації, елементи аутогенного тренування тощо) на саморегуляцію емоційного стану педагога» (*на вибір*).

4. Розробити пам'ятку для педагога щодо запобігання антикризових ситуацій у професійній діяльності з використанням онлайн-інструментів графічного дизайну, наприклад, Canva, Piktochart та ін.

5. Розробити міні-тренінг для саморегуляції емоційного стану педагога (дихальна техніка, коротка медитація, позитивна афірмація, емоційна пауза тощо).

Вибіркова складова СРС (виконання завдань, які студент обирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу згідно з п.6.16 Положення):

1. Записати відео-рефлексію: «Мій професійний вибір крізь призму мови, культури й етики».
2. Проаналізувати типову кризову ситуацію в педагогічній взаємодії (конфлікт з учнем, батьками або колегою). Визначити причини кризи, помилки в комунікації, запропонувати варіанти антикризових рішень із використанням риторичних прийомів.
3. Підготувати риторичний виступ на тему: «Сила слова педагога в подоланні конфліктів» / «Як керувати емоціями у кризових ситуаціях» (*на вибір*).

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:
   - лекція;
   - пояснення;
   - дискусія;
   - проблемні запитання;
   - демонстрація.
2) на практичних заняттях:
   - виконання практичних завдань і вправ;
   - інноваційні методи розвитку критичного мислення (метод Боно, Фішбоун);
   - аудіовізуальні методи;
   - інтерактивні методи (діалогове спілкування, робота в малих групах, комунікативний тренінг).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (практичні заняття);
- самостійні роботи;
- контрольна робота.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки впродовж семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, захист самостійної роботи, контрольна робота).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	**Критерії оцінювання**
2	Студент засвідчує глибокі і повні знання з навчальної дисципліни; творчо підходить до вирішення теоретико-практичних завдань, демонструє самостійність і оригінальність суджень; оволодів практичними вміннями і навичками застосовувати різні засоби техніки мовлення; володіє техніками подолання кризових ситуацій та саморегуляції емоційного стану педагога; виявляє високий рівень мовленнєвої культури.
1,5	Студент засвідчує достатньо повні знання з навчальної дисципліни; творчо вирішує теоретико-практичні завдання, водночас подекуди припускається незначних неточностей; уміє доводити свою думку, хоча не завжди переконливо; виявляє достатній рівень володіння нормами сучасної української літературної мови, мовленнєвої культури; знає техніки подолання кризових ситуацій та саморегуляції емоційного стану педагога та вміє їх застосовувати на практиці.
1	Студент обізнаний із теоретико-методичними засадами навчальної дисципліни; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань, водночас припускає методичні огріхи; не завжди переконливо аргументовує свою думку; виявляє задовільний рівень володіння нормами сучасної української літературної мови; знає техніки подолання кризових ситуацій та саморегуляції емоційного стану педагога, водночас не завжди використовує їх на практиці. Відповідь містить неточності.
0,5	Студент має поверхневі знання з навчальної дисципліни; частково та поверхово відтворює навчальний матеріал, виявляє нерозуміння ключових понять навчального курсу, розв'язання завдань теоретико-практичних завдань; демонструє низький рівень мовленнєвої культури. Відповідь не логічна, часто не обґрунтована.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 45 балів (15 відповідей по 1,5 бали ДФН та 6 відповідей по 7,5 балів ЗФН).

Самостійна (проєктна) робота	**Критерії оцінювання**
5	Студент творчо підходить до виконання завдань самостійної роботи, демонструє самостійність і оригінальність. Виконує завдання в установлений термін.
4	Студент творчо підходить до виконання завдань самостійної роботи, демонструє самостійність суджень, водночас подекуди припускається незначних неточностей . Виконує завдання в установлений термін.

3	Студент припускається значних методичних помилок; не завжди чітко і зрозуміло позиціонує власну думку. Виконує роботу з порушенням установленого терміну.
2	Студент припускаються суттєвої кількості методичних помилок; не демонструє навички творчого розв'язання завдань; виконує роботу з порушенням установленого терміну.
1	Студент має значні труднощі у виконанні самостійних завдань; не демонструє навички творчого розв'язання завдань; виконує роботу з порушенням установленого терміну.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 35 балів (5 роботи по 7 балів ДФН і ЗФН).

Контрольна робота	**Критерії оцінювання**
ДФН/ЗФН 17-20	Студент виявив глибокі й систематичні знання з формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів; творчо підходить до вирішення теоретико-практичних завдань, демонструє самостійність і оригінальність суджень, переконливо аргументує їх.
ДФН/ЗФН 13-16	Студент виявив глибокі й систематичні знання з формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань, водночас подекуди припускається незначних неточностей; демонструє самостійність суджень; уміє доводити свою думку.
ДФН/ЗФН 9-12	Студент виявив достатні знання з формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів; дає правильні, подекуди не повні визначення теоретико-методичних засад навчальної дисципліни; здатний до розв'язання практичних завдань, водночас припускається методичних огріхів; вміє доводити свою думку, хоча не завжди може її аргументувати.
ДФН/ЗФН 5-8	Студент засвоїв програмовий матеріал із формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів у передбачуваному обсязі; виявляє розуміння окремих наукових понять; демонструє задовільний рівень розв'язання теоретико-практичних завдань, відсутність аргументованих висновків.
ДФН/ЗФН 1–4	Студент виявив слабкі знання з формування професійно-риторичної компетентності в майбутніх педагогів; виявляє нерозуміння наукових понять, на низькому рівні розв'язує практичні завдання; демонструє низький рівень культури мови; не вміє аргументовано доводити думку.
0	Робота не виконувалася.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 20 балів для ДФН і ЗФН

Форма контролю	**Максимальна кількість балів**	
	Денна форма	**Заочна форма**
Практичні заняття	30х1,5 бали = 45 балів	6х7,5 балів = 45 балів
Самостійна (проєктна) робота	5х7 балів= 35 балів	5х7 балів= 35 балів
Контрольна (письмова) робота	1х20 балів = 20 балів	1х20 балів = 20 балів
Всього	**100**	**100**

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Змістові модулі / теми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті	3	Відповідь на практичному занятті	
	Т2	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
ЗМ 2	Т1	Відповідь на практичному занятті	3	Відповідь на практичному занятті	
	Т2	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
ЗМ 3	Т1	Відповідь на практичному занятті	3	Відповідь на практичному занятті	7,5
	Т2	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	7,5
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
ЗМ 4	Т1	Відповідь на практичному занятті	3	Відповідь на практичному занятті	7,5
	Т2	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	7,5
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
ЗМ 5	Т1	Відповідь на практичному занятті	3	Відповідь на практичному занятті	
	Т2	Відповідь на практичному занятті	6	Відповідь на практичному занятті	15
		Самостійна (проєктна) робота	7	Самостійна (проєктна) робота	7
Контрольна робота			20	Контрольна робота	20
Підсумковий контроль		Залік	100	Залік	100
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні відео).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників, корисних сайтів для набуття методичних навичок у розробці промов, презентацій тощо.

10. Рекомендовані джерела інформації
Основна література

1. Бондаренко В. В. Риторика: навч. посіб. Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: ХНАДУ, 2013. 111 с.
2. Бондаренко Г. Л. Історія педагогічної риторики : навч. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. 276 с.
3. Докаш В. І. Риторика та культура спілкування: навч. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці: Рута, 2016. 487 с.
4. Кизилова В. В. Риторика з основами культури й техніки мовлення : навч.-метод. посіб. для студ. закл. вищої освіти; Держ. закл. «Луган. нац. у-т імені Тараса Шевченка», 2018. 114 с.
5. Колотілова Н. А. Риторика : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
6. Мудрак Л. Комунікація і криза. Як громадам протистояти викликам і успішно діяти в період кризи. USAID DOBRE. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/663/Комунікація_і_криза_-_посібник_Лари_Мудрак.pdf
7. Олійник Ольга. Сучасна ділова риторика : навч. посіб. Київ : Кондор, 2010. 166 с.
8. Словник основних термінів та понять риторики /Г. М. Сагач; Міжрегіональна академія управління персоналом. Київ: МАУП, 2006. 280 с.
9. Требін М. П. Ораторське мистецтво: підручник /М. П. Требін, Г. П. Клімова, Н. П. Осипова, Г. Ю. Васильєв, В. Д. Воднік; ред..: М. П. Требін, Г. П. Клімова; Нац. ун-т «Юрид. Акад.. України ім. Ярослава Мудрого». Харків: Право, 2013. 207 с.
10. Чайка В. М. Підготовка майбутнього вчителя до саморегуляції педагогічної діяльності: монографія / за ред. Г. В. Терещука. Тернопіль: ТНПУ, 2006. 275 с.

Допоміжна

1. Академічна риторика : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Автор. колектив: Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. Умань : Видавничо-поліграфічний цент «Візаві», 2013. 375 с.
2. Аршава І.Ф. Емоційна стійкість людини та її діагностика: монографія. Д.: Вид. ДНУ, 2006. 336 с.
3. Боришевський М. Й. Дорога до себе. Від основ суб'єктивності до вершин духовності. Київ: Академвидав, 2010. 158 с.

4. Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні: підручн. Вид. 2-ге, без змін. Київ: КНЕУ, 2006. 384 с.

5. Вандишев В. М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: навч. посібн. Київ: Кондор, 2006. 264 с.
6. Долинська Л. В., Ніколаєнко О. С. Комунікативна саморегуляція майбутнього вчителя : навчально-методичний посіб. Київ : НПУ, 2007. 88 с.
7. Журавльова Л. П. Психологія емпатії: Монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 328 с. URL: https://files.core.ac.uk/download/pdf/42977118.pdf
8. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості : навч. посіб. Київ : Либідь, 2007. 256 с.
9. Мацько Л. І. Мацько О. М. Риторика: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2003. 311 с.
10. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії : посібник для вчителів. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2007. 224 с.
11. Олійник Ольга. Основи ораторської майстерності: навч. посіб. Київ: Кондор, 2010. 181 с.
12. Онуфрієнко Г. С. Риторика: навч. посіб. Київ: Центр учбов. літератури, 2008. 592 с.
13. Пінчук Ю. В. Риторика, культура та техніка мовлення вчителя-логопеда. Київ, Книга-Плюс, 2016. 168 с.
14. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навч. посіб. Київ : Знання, 2006.
15. Ризики в сучасному нестабільному суспільстві: соціальні і культурні виміри; за ред. Л .Г. Скокової. Київ: Інститут соціології НАН України, 2021. 295 с. URL: https://isoc.com.ua/assets/files/journal/monografiya21_04_22.pdf
16. Риторичний квітник: афористичний золото слів: навч. посіб. з риторики / упор. Г. М. Сагач; Міжнародна академія фундаментальних основ буття. Київ: Слово, 2004. 264 с.
17. Сагач Г. М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. Київ: Зоря, 2003. 250 с.
18. Гриньова М. В. Саморегуляція. Навчально-метод. посіб.. Полтава: АСМІ. 2008. 268 с.
19. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. Київ: Знання, 2006.
20. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 568 с.
21. Фенко М. Красномовство: навч. посіб. /М. Фенко, З. Мацюк; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 211 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. Г. Вернадського URL : http://www.nbuv.gov.ua/
2. Освіта.ua – аналітика, новини та методичні матеріали щодо сучасної освіти в Україні https://osvita.ua
3. Український інститут розвитку освіти (УІРО) – матеріали щодо реформ у галузі освіти, педагогіки партнерства, етичних стандартів https://uiro.gov.ua
4. Наукова електронна бібліотека НБУВ – доступ до фахових публікацій з етики, педагогіки, культурології https://irbis-nbuv.gov.ua
5. Prometheus – онлайн-курси з філософії, критичного мислення, етики та академічної доброчесності https://prometheus.org.ua
6. Етична рада – нормативні документи, публічні кейси з професійної етики в різних сферах https://ethicscouncil.org.ua